

اقتصاد پول، بانکداری و بازارهای مالی

«ویراست جدید»

تألیف

مؤید کتاس میسکین

ترجمه و اضافات

دکتر احمد نیکان

انتشارات
دانشگاه امام صادق علیه السلام

عنوان: اقتصاد پول، بانکداری و بازارهای مالی (ویراست جدید)

مؤلف: فردریک اس میشکین

مترجم: دکتر احمد شعبانی

ناشر: دانشگاه امام صادق علیه السلام

طراح جلد: محمد روشنی

نمایه‌ساز و ناظر نسخه‌پردازی و چاپ: رضا دیبا

چاپ و صحافی: مجتمع چاپ و صحافی برتر

چاپ اول: ۱۳۹۵

قیمت: ۲۷۵/۰۰۰ ریال

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۲۱۴-۵۶۱-۱

تهران: بزرگراه شهید بهمن، تل مریه، انتشارات دانشگاه امام صادق علیه السلام

صندوق پستی ۱۵۹-۶۵۵ د ۰۱، پستی ۰۱۴۶۵۹۴۳۶۸۱، تلفکس: ۸۸۳۷۰۱۴۲

فروشگاه اینترنتی: aq.ir، www.keta.ac.ir، E-mail: press@isu.ac.ir

سرشناسه: میشکین، فردریک اس

عنوان و نام پدیدآور: اقتصاد پول، بانکداری و بازارهای مالی / ریف فردریک اس میشکین؛ ترجمه و اضافات احمد شعبانی

مشخصات نشر: تهران: دانشگاه امام صادق علیه السلام، ۱۳۹۵

مشخصات ظاهری: ۴۹۲ ص.؛ مصور، جلد: نوبختی

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۲۱۴-۵۶۱-۱

موضوع: امور مالی

موضوع: پول

موضوع: بانک و بانکداری

شناسه افزوده: شعبانی، احمد، ۱۳۴۳ - مترجم

شناسه افزوده: دانشگاه امام صادق علیه السلام (ع)

رده‌بندی کنفره: ۱۳۹۵ پ ۹ م ۱۷۳ HG

رده‌بندی دیویی: ۳۳۳

شماره کتابشناسی ملی: ۴۶۰۴۲۱۸

تمام حقوق محفوظ است، هیچ بخشی از این کتاب بدون اجازه مکتوب ناشر قابل تکثیر یا تولید مجدد به هیچ شکلی از جمله چاپ،

فتوکپی، انتشار الکترونیکی، فیلم و صدا و انتقال در فضای مجازی نمی‌باشد.

این اثر تحت پوشش قانون حمایت از حقوق مؤلفان و مصنفان ایران قرار دارد.

فهرست اجمالی

۲۷	 سخن ناشر
۲۹	 مقدمه مترجم
۳۱	 بخش اول: کلیات پول، بازارهای پول
۳۳	 فصل ۱. ضرورت مطالعه پول، بانکداری و بازارهای مالی
۴۷	 فصل ۲. مروری بر سیستم مالی
۶۷	 فصل ۳. پول چیست؟
۱۰۹	 فصل ۴. فهم نرخ‌های بهره
۱۲۷	 فصل ۵. رفتار نرخ‌های بهره
۱۶۳	 بخش دوم: بانکداری، بانک مرکزی و سیاست پولی
۱۶۵	 فصل ۶. بانکداری و بانک مرکزی در ایران
۱۸۹	 فصل ۷. ابزارهای سیاست پولی
۲۰۳	 فصل ۸. هدایت سیاست پولی
۲۱۷	 بخش سوم: ساختار و ابزارهای بازار مالی
۲۱۹	 فصل ۹. تحلیلی اقتصادی از ساختارهای مالی
۲۶۳	 فصل ۱۰. بازار ارز خارجی
۲۹۷	 فصل ۱۱. مشتقات مالی

فصل ۱۲. سیستم مالی بین‌المللی	۳۲۹
بخش هفتم: تئوری پول	۳۷۱
فصل ۱۳. تقاضا برای پول	۳۷۳
فصل ۱۴. چارچوب کینزی و مدل IS-LM	۳۹۵
فصل ۱۵. سیاست پولی و مالی در مدل IS-LM	۴۲۳
فصل ۱۶. پول و تورم	۴۵۵
نمایه اشخاص	۴۸۱

فهرست تفصیلی

۲۷		سخن ناشر
۲۹		مقدمه متخجم
۳۱		بخش اول: کلیات پول بهره‌بردار مالی
۳۳		فصل ۱. ضرورت مطالعه پول، بانکداری و بازارهای مالی
۳۳		
۳۴		۱-۱. ضرورت مطالعه بازارهای مالی
۳۴		۱-۱-۱. بازار اوراق قرضه و نرخ‌های بهره
۳۶		۱-۱-۲. بازار سهام
۳۸		۱-۱-۳. بازار ارزهای خارجی
۳۹		۲-۱. ضرورت مطالعه بانکداری و نهادهای مالی
۳۹		۱-۲-۱. ساختار سیستم مالی
۴۰		۲-۲-۱. بانک‌ها و دیگر نهادهای مالی
۴۰		۳-۲-۱. نوآوری مالی
۴۰		۳-۱. ضرورت مطالعه پول و سیاست پولی
۴۰		۱-۳-۱. پول و ادوار (نوسانات) تجاری
۴۱		۲-۳-۱. پول و تورم
۴۳		۳-۳-۱. پول و نرخ‌های بهره
۴۴		۴-۳-۱. هدایت سیاست پولی
۴۴		۵-۳-۱. کسری بودجه و سیاست پولی

فصل ۲. مروری بر سیستم مالی.....	۴۷
مقدمه.....	۴۷
۱-۲. عملیات بازارهای مالی.....	۴۷
۲-۲. ساختار بازارهای مالی.....	۵۱
۱-۲-۲. بازارهای بدهی و سهام.....	۵۱
۲-۲. بازارهای اولیه و ثانویه.....	۵۳
۳-۲. رازهای مبادله بورس و خارج از بورس (O.T.C).....	۵۵
۴-۲-۲. بازارهای پول و سرمایه.....	۵۵
۳-۲. ابزارها، بازار مالی.....	۵۶
۱-۳-۲. ابزارهای بازار پول.....	۵۶
۲-۳-۲. ابزارهای بازار سرمایه.....	۵۷
۴-۲. عملکرد واسطه‌های مالی.....	۵۸
۱-۴-۲. هزینه‌های مبادله.....	۵۹
۲-۴-۲. اطلاعات نامتقارن، انتخاب معکوس و خطرات اخلاقی.....	۶۰
۵-۲. واسطه‌های مالی.....	۶۳
الف. نهادهای سپرده‌گذاری.....	۶۳
ب. نهادهای پس‌انداز قراردادی.....	۶۴
ج. واسطه‌های سرمایه‌گذاری.....	۶۵
فصل ۳. پول چیست؟.....	۶۷
مقدمه.....	۶۷
۱-۳. تعریف پول.....	۶۷
۲-۳. وظایف پول.....	۶۹
۱-۲-۳. وسیله مبادله.....	۶۹

فهرست تفصیلی □ ۹

۷۱	۲-۲-۳. واحد سنجش یا محاسبه
۷۲	۳-۲-۳. وسیله ذخیره ارزش
۷۴	۳-۳. تحول سیستم‌های پرداخت
۷۷	۱-۳-۳. پول الکترونیک، پول آینده جهانی
۷۹	۲-۳-۳. حرکت به سوی یک جامعه بدون پول
۸۰	۴-۳. اندازه‌گیری پول
۸۵	۱-۲. عرضه جهانی پول
۱۰۹	فصل ۴. مهم‌ترین نواحی
۱۰۹	مقدمه
۱۰۹	۱-۴. اندازه‌گیری نرخ بهره
۱۰۹	۱-۱-۴. وام ساده
۱۱۰	۲-۱-۴. وام با پرداخت ثابت
۱۱۰	۳-۱-۴. اوراق قرضه کوپنی
۱۱۱	۴-۱-۴. اوراق قرضه تنزیلی
۱۱۲	۲-۴. معیارهای اندازه‌گیری نرخ بهره
۱۱۲	۱-۲-۴. ارزش حال
۱۱۴	۲-۲-۴. عایدی سررسید
۱۱۵	الف. وام ساده
۱۱۵	ب. وام با پرداخت ثابت
۱۱۶	ج. اوراق قرضه کوپنی
۱۱۹	د. اوراق قرضه تنزیلی
۱۲۰	۳-۴. معیارهای دیگر برای اندازه‌گیری نرخ بهره
۱۲۰	۱-۳-۴. عایدی جاری
۱۲۱	۲-۳-۴. عایدی بر اساس تنزیل

۱۲۲.....	۴-۴. تمایز بین نرخ‌های بهره و بازدهی‌ها.....
۱۲۴.....	۵-۴. تمایز بین نرخ‌های بهره واقعی و اسمی.....
۱۲۷.....	فصل ۵. رفتار نرخ‌های بهره.....
۱۲۷.....	مقدمه.....
۱۲۸.....	۱-۵. تعیین‌کننده‌های تقاضای دارایی.....
۱۲۹.....	۱-۵-۱. ثروت.....
۱۲۹.....	۵-۲. بازدهی‌های مورد انتظار.....
۱۳۰.....	۵-۱-۳. ریسک.....
۱۳۰.....	۵-۱-۴. نقدینگی (مدیریت نقدینگی).....
۱۳۱.....	۵-۲-۲. چارچوب و سهم قابل استقراض: عرضه و تقاضا در بازار اوراق قرضه.....
۱۳۱.....	۵-۲-۱. منحنی تقاضا.....
۱۳۴.....	۵-۲-۲. منحنی عرضه.....
۱۳۴.....	۵-۲-۳. تعادل بازار.....
۱۳۵.....	۵-۲-۴. تحلیل‌های عرضه و تقاضا.....
۱۳۸.....	۵-۳-۳. تغییرات نرخ‌های بهره تعادلی.....
۱۳۸.....	۵-۳-۱. جابجایی‌های تقاضا برای اوراق قرضه.....
۱۴۴.....	۵-۳-۲. جابجایی‌های منحنی عرضه اوراق قرضه.....
۱۴۴.....	الف. سودآوری انتظاری فرصت‌های سرمایه‌گذاری.....
۱۴۴.....	ب. تورم مورد انتظار.....
۱۴۵.....	ج. فعالیت‌های دولتی.....
۱۴۷.....	۵-۴-۴. بحث کاربردی.....
۱۴۷.....	۵-۴-۱. تغییرات تورم انتظاری (اثر فشر).....
۱۴۹.....	۵-۴-۲. رونق سیکل تجاری.....
۱۵۰.....	۵-۵. چارچوب رجحان نقدینگی: عرضه و تقاضا در بازار پول.....

۱۵۵..... ۵-۶. تغییرات در نرخ‌های بهره تعادلی

۱۵۵..... ۵-۶-۱. جابجایی‌های تقاضا برای پول

۱۵۶..... ۵-۶-۲. جابجایی‌های منحنی عرضه پول

۱۵۷..... ۵-۷. پول و نرخ‌های بهره

۱۶۳..... بخش دوم: بانکداری، بانک مرکزی و سیاست پولی

۱۶۵..... فصل ۱. بانکداری و بانک مرکزی در ایران

۱۶۵..... مقدمه

۱۶۵..... ۶-۱. تاریخچه بانکداری در ایران

۱۶۵..... ۶-۱-۱. صرافان و بهاء

۱۶۶..... ۶-۱-۲. بانک‌های خارجی در ایران

۱۶۶..... ۶-۱-۳. آغاز به کار بانک‌های ایران

۱۶۷..... ۶-۱-۴. ملی شدن بانک‌ها در ایران

۱۶۸..... ۶-۱-۵. ادغام بانک‌ها

۱۶۹..... ۶-۱-۶. تصویب قانون عملیات بانکی بدون ربا

۱۶۹..... ۶-۱-۷. ایجاد و آغاز به کار مجدد بانکداری خنثی در ایران

۱۶۹..... ۶-۱-۸. قانون سیاست‌های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی و خصوصیات بانک‌های دولتی

۱۶۹..... ۶-۲. بانک مرکزی و فعالیت‌های آن

۱۶۹..... ۶-۲-۱. بانک مرکزی چیست؟

۱۶۹..... ۶-۲-۲. وظایف بانک مرکزی

۱۷۰..... ۶-۲-۳. تشریح وظایف بانک مرکزی

۱۷۲..... ۶-۳. ترازنامه بانک مرکزی و پایه پولی

۱۷۴..... ۶-۳-۱. پایه پولی یا پول پر قدرت

۱۷۷..... ۶-۴. عرضه پول

۱۷۷	۱-۴-۶. بانک‌های تجاری و خلق اعتبار (سپرده‌های جاری).....
۱۷۸	۲-۴-۶. خلق پول توسط بانک‌های تجاری (حالت ساده).....
۱۸۶	۳-۴-۶. عوامل مؤثر بر ضریب فزاینده پول m_1
۱۸۹	فصل ۷. ابزارهای سیاست پولی.....
۱۸۹	مقدمه.....
۱۸۹	۱-۷. بازار ذخایر و نرخ وجوه فدرال.....
۱۹۰	۱-۷. عرضه و تقاضا در بازار ذخایر.....
۱۹۲	۲-۱-۷. چگونه تغییرات در ابزارهای سیاست پولی بر نرخ وجوه فدرال تأثیر می‌گذارد.....
۱۹۲	الف: عملیات راز بانک.....
۱۹۲	ب: قرض تنزیلی.....
۱۹۴	ج: ذخایر قانونی.....
۱۹۵	۲-۷. عملیات بازار باز.....
۱۹۶	۱-۲-۷. مزایای عملیات بازار باز.....
۱۹۷	۳-۷. سیاست تنزیل.....
۱۹۷	۱-۳-۷. عملیات دریچه تنزیل.....
۱۹۹	۲-۳-۷. معایب و مزایای سیاست تنزیل.....
۲۰۱	۴-۷. ذخایر قانونی.....
۲۰۲	۱-۴-۷. مزایا و معایب ذخایر قانونی.....
۲۰۳	فصل ۸. هدایت سیاست پولی.....
۲۰۳	۱-۸. اهداف سیاست پولی.....
۲۰۴	۱-۱-۸. اشتغال کامل.....
۲۰۵	۲-۱-۸. رشد اقتصادی.....
۲۰۶	۳-۱-۸. ثبات قیمت.....

۲۰۶.....	۸-۱-۴. ثبات نرخ بهره.....
۲۰۷.....	۸-۱-۵. ثبات در بازارهای مالی.....
۲۰۷.....	۸-۱-۶. ثبات در بازار ارز.....
۲۰۷.....	۸-۲. تضاد بین اهداف.....
۲۰۸.....	۸-۳. استراتژی بانک مرکزی.....
۲۱۰.....	۸-۴. انتخاب اهداف.....
۲۱۳.....	۸-۴-۱. معیارهای انتخاب اهداف میانی.....
۲۱۳.....	الف. قابلیت اندازه گیری.....
۲۱۴.....	ب. کنترل پیری.....
۲۱۵.....	ج. دارا بودن تاب آوری بر روی اهداف.....
۲۱۷.....	بخش سوم: ساختار و ابزارهای بازرگانی.....
۲۱۹.....	فصل ۹. تحلیلی اقتصادی از ساختارهای.....
۲۱۹.....	مقدمه.....
۲۲۰.....	۹-۱. قطعات پازل ساختار مالی.....
۲۲۵.....	۹-۲. هزینه های مبادله.....
۲۲۵.....	۹-۲-۱. چگونه هزینه های مبادله بر ساختار مالی تأثیر می گذارد.....
۲۲۶.....	۹-۲-۲. واسطه های مالی چگونه هزینه های مبادله را کاهش می دهند.....
۲۲۶.....	الف. صرفه های ناشی از مقیاس.....
۲۲۸.....	ب. تخصصی شدن و کارشناسی کردن.....
۲۲۸.....	۹-۳. اطلاعات نامتقارن، انتخاب معکوس و خطرات اخلاقی.....
۲۳۰.....	۹-۳-۱. مسئله لیموها.....
۲۳۲.....	۹-۳-۲. مسئله لیموها در بازارهای سهام و اوراق قرضه.....
۲۳۳.....	۹-۳-۳. راه حل مسئله انتخاب معکوس.....

- ۲۳۸..... ۹-۴. آثار خطرات اخلاقی بر قراردادهای وام
- ۲۳۹..... ۹-۴-۱. انتشار سهام و خطرات اخلاقی
- ۲۳۹..... ۹-۴-۲. راه حل مسئله نمایندگی
- ۲۴۱..... ۹-۵. آثار «خطر اخلاقی» بر بازار اوراق قرضه
- ۲۴۲..... ۹-۵-۱. راه حل مسئله «خطر اخلاقی» در قراردادهای وام
- ۲۴۳..... ۹-۶. بحران های مالی و فعالیت های اقتصادی
- ۲۴۵..... ۹-۶-۱. عواملی که موجب بروز بحران های مالی می شوند
- ۲۴۷..... ۹-۷. پست به راز مالی
- ۲۴۷..... ۹-۷-۱. انواع بحران ها
- ۲۵۰..... ۹-۷-۲. زمینه های بحران در بازارهای مالی
- ۲۵۰..... الف. رفتار معامله گران گله ای
- ۲۵۱..... ب. ریسک های اهرمی
- ۲۵۱..... ج. عدم تطابق ریسک دارایی ها
- ۲۵۲..... د. ناتوانی در تنظیم بازارهای مالی
- ۲۵۲..... هـ. تقلب و فساد مالی
- ۲۵۳..... و. اکویاتی
- ۲۵۳..... ز. بحران های مسری و ریسک های سیستمی
- ۲۵۳..... ۹-۷-۳. بحران اعتباری در آمریکا (۲۰۰۷)
- ۲۵۶..... ۹-۷-۴. عوامل ایجادکننده بحران مالی ۲۰۰۸
- ۲۶۳..... فصل ۱۰. بازار ارز خارجی
- ۲۶۳..... مقدمه
- ۲۶۴..... ۱-۱۰. بازار ارز خارجی
- ۲۶۵..... ۱-۱-۱۰. نرخ های ارز خارجی
- ۲۶۶..... ۱-۱-۲. چرا نرخ های ارز اهمیت دارند؟

۲۶۸.....	۳-۱-۱۰. مبادله ارز خارجی
۲۶۹.....	۲-۱۰. نرخ‌های ارز در بلندمدت
۲۶۹.....	۱-۲-۱۰. قانون یک قیمتی
۲۷۰.....	۲-۲-۱۰. تئوری برابری قدرت خرید
۲۷۲.....	۳-۲-۱۰. چرا تئوری برابری قدرت خرید نمی‌تواند به‌طور کامل نرخ‌های ارز را پیش‌بینی کند
۲۷۳.....	۴-۱۰. عوامل مؤثر بر نرخ‌های ارز بلندمدت
۲۷۴.....	الف. سطوح قیمت نسبی
۲۷۵.....	ب. تعرفه‌ها و تسهیلات
۲۷۵.....	ج. رجحان برای داروهای داخلی نسبت به کالاهای خارجی
۲۷۵.....	د. بهره‌وری
۲۷۶.....	۳-۱۰. نرخ‌های ارز در کوتاه‌مدت
۲۷۷.....	۱-۳-۱۰. مقایسه بازدهی‌های مورد انتظار برای سپرده‌های داخلی و خارجی
۲۸۱.....	۲-۳-۱۰. شرایط برابری بهره
۲۸۳.....	۳-۳-۱۰. تعادل در بازار ارز خارجی
۲۸۳.....	الف. بازدهی مورد انتظار برای سپرده‌های یورو
۲۸۵.....	ب. بازدهی مورد انتظار بر روی سپرده‌های دلاری
۲۸۵.....	ج. تعادل در بازار ارز
۲۸۷.....	۴-۱۰. توضیح تغییرات نرخ‌های ارز
۲۸۷.....	۱-۴-۱۰. جابجایی‌های منحنی بازدهی مورد انتظار بر روی سپرده‌های خارجی
۲۸۸.....	الف. تغییرات در نرخ بهره خارجی
۲۸۹.....	ب. تغییرات نرخ ارز مورد انتظار آینده
۲۸۹.....	۲-۴-۱۰. جابجایی‌های منحنی بازدهی مورد انتظار برای سپرده‌های داخلی
۲۹۰.....	الف. تغییرات نرخ بهره داخلی
۲۹۲.....	۵-۱۰. بحث کاربردی

۲۹۲.....	۱۰-۵-۱. تغییرات نرخ ارز تعادلی (دو مثال)
۲۹۲.....	۱۰-۵-۲. تغییرات نرخ‌های بهره
۲۹۴.....	۱۰-۵-۳. تغییرات عرضه پول
۲۹۵.....	۱۰-۵-۴. بیش از حد دور شدن نرخ ارز
۲۹۷.....	فصل ۱۱. مشتقات مالی
۲۹۷.....	مقدمه
۲۹۸.....	۱-۱-۱. بازارهای سلف
۲۹۸.....	۱۱-۱-۱. قراردادهای سلف نرخ بهره
۲۹۹.....	۱۱-۱-۲. پوشش ریسک، قراردادهای سلف نرخ بهره
۳۰۰.....	۱۱-۱-۳. موافقین و مخالفین قراردادهای سلف
۳۰۳.....	۱۱-۲-۲. بازار «آتی‌های»
۳۰۳.....	۱۱-۲-۱. قرارداد آتی‌های مالی
۳۰۶.....	۱۱-۲-۲. پوشش ریسک آتی‌های "ی"
۳۰۹.....	۱۱-۲-۳. پوشش ریسک نرخ ارز
۳۱۰.....	۱۱-۲-۴. پوشش ریسک ارز خارجی از طریق قراردادها، آینده
۳۱۰.....	۱۱-۲-۵. پوشش ریسک ارز خارجی از طریق قرارداد آتی‌ها
۳۱۱.....	۱۱-۳-۳. اختیاراتهای معامله (انتخاب‌ها)
۳۱۴.....	۱۱-۳-۱. قراردادهای اختیار معامله
۳۱۴.....	۱۱-۳-۲. منافع و مضار قراردادهای اختیار معامله و آتی‌ها
۳۲۰.....	۱۱-۳-۳. عواملی که بر روی قیمت حق بیمه اختیار معامله مؤثرند
۳۲۱.....	۱۱-۴-۴. سوآپ‌ها (معاضات)ی نرخ بهره
۳۲۲.....	۱۱-۴-۱. قراردادهای سوآپ نرخ بهره
۳۲۳.....	۱۱-۴-۲. پوشش ریسک سوآپ نرخ بهره
۳۲۵.....	۱۱-۴-۳. مزایای سوآپ‌های نرخ بهره

۳۲۶.....	۴-۴-۱۱. عدم مزیت‌های (معایب) معاوضات نرخ بهره
۳۲۷.....	۵-۴-۱۱. واسطه‌های مالی در معاوضات نرخ بهره
۳۲۹.....	فصل ۱۲. سینم مالی بین‌المللی
۳۲۹.....	مقدمه
۳۲۹.....	۱-۱۲. مداخله در بازار ارز
۳۳۰.....	۱-۱-۱۲. مداخله ارز خارجی و عرضه پول
۳۳۲.....	۲-۱-۱۲. مداخله استریل نشده
۳۳۵.....	۳-۱-۱۲. مداخله استریل شده
۳۳۶.....	۲-۱۲. تکامل سینم مالی بین‌الملل
۳۳۶.....	۱-۲-۱۲. استاندارد پایه طلا
۳۳۹.....	۲-۲-۱۲. نظام پولی برتون وودز
۳۴۷.....	الف. نرخ‌های ارز ثابت در نظام پولی برتون وودز
۳۴۸.....	۳-۲-۱۲. رژیم ارزی شناور مدیریت شده
۳۵۰.....	۴-۲-۱۲. نظام پولی اروپا
۳۵۲.....	۵-۲-۱۲. بحران ارزی سپتامبر ۱۹۹۲
۳۵۶.....	۶-۲-۱۲. بحران پولی آسیای شرقی در سال ۱۹۹۷
۳۵۹.....	۳-۱۲. نقش صندوق بین‌المللی پول
۳۶۰.....	۱-۳-۱۲. آیا صندوق بین‌المللی پول باید به‌عنوان یک «وام‌دهنده نهایی بین‌المللی» عمل کند؟
۳۶۶.....	۴-۱۲. ملاحظات بین‌المللی و سیاست پولی
۳۶۶.....	۱-۴-۱۲. آثار مستقیم بازار ارز بر روی عرضه پول
۳۶۸.....	۲-۴-۱۲. ملاحظات تراز پرداخت‌ها
۳۶۹.....	۳-۴-۱۲. ملاحظات نرخ ارز

۳۷۱	بخش پانجم: تئوری پول
۳۷۳	فصل ۱۳. تقاضا برای پول
۳۷۳	مقدمه
۳۷۴	۱-۱۳. تئوری مقداری پول
۳۷۴	۱-۱-۱۳. سرعت در گردش (میعان) پول و معادله مبادله
۳۷۶	۱۳-۲. تئوری مقداری
۳۷۷	۱۳-۳. تئور۴. مقداری تقاضای پول
۳۷۸	۱۳-۲. بردست ک. رییج برای تقاضای پول
۳۸۰	۱۳-۳. نظریه رجحان نقدگی کینز
۳۸۰	۱۳-۳-۱. انگیزه مبادله‌ای
۳۸۱	۱۳-۳-۲. انگیزه احتیاطی
۳۸۱	۱۳-۳-۳. انگیزه سفته‌بازی
۳۸۳	۱۳-۳-۴. انگیزه‌های سه‌گانه با همدیگر
۳۸۶	۱۳-۵. تئوری مقداری جدید پول فریدمن
۳۸۹	۱۳-۶. تمایز بین تئوری‌های فریدمن و کینز
۳۹۵	فصل ۱۴. چارچوب کینزی و مدل IS-LM
۳۹۵	مقدمه
۳۹۶	۱-۱۴. تعیین درآمد کل
۳۹۸	۱۴-۱-۱. مخارج مصرف‌کننده و تابع مصرف
۳۹۸	۱۴-۱-۲. مخارج سرمایه‌گذاری
۳۹۹	۱۴-۲-۳. تعادل و دیاگرام ۴۵ درجه کینز
۴۰۱	۱۴-۲-۴. ضریب تکاثری مخارج
۴۰۵	۱۴-۲-۵. نقش دولت

۴۰۸.....	۱۴-۲-۶ نقش تجارت خارجی
۴۱۱.....	۱۴-۲. مدل IS - LM
۴۱۲.....	۱۴-۲-۱. تعادل در بازار کالاها: منحنی IS
۴۱۳.....	الف: نرخ‌های بهره و مخارج سرمایه‌گذاری برنامه‌ریزی شده
۴۱۴.....	ب: نرخ‌های بهره و خالص صادرات
۴۱۸.....	۱۴-۲-۱. تعادل در بازار پول: منحنی LM
۴۲۱.....	۱۴-۳. برداشت IS-LM از محصول کل و نرخ‌های بهره
۴۲۳.....	فصل ۱۵. سیاست پولی مالی در مدل IS-LM
۴۲۳.....	مقدمه
۴۲۴.....	۱۵-۱. عواملی که موجب جابجایی منحنی IS می‌شوند
۴۲۷.....	۱۵-۲. عواملی که موجب جابجایی منحنی LM می‌گردند
۴۳۰.....	۱۵-۳. تغییرات در سطح تعادلی نرخ بهره و محصول
۴۳۰.....	۱۵-۳-۱. تأثیر سیاست پولی
۴۳۲.....	۱۵-۳-۲. تأثیر سیاست مالی
۴۳۳.....	۱۵-۳-۳. بحث کاربردی: جنگ ویتنام و افزایش نرخ بهره
۴۳۶.....	۱۵-۴. اثربخشی سیاست پولی در مقابل سیاست مالی
۴۳۶.....	۱۵-۴-۱. سیاست پولی در مقابل سیاست مالی: «مورد تراحم کامل»
۴۳۹.....	۱۵-۴-۲. بحث کاربردی: هدف‌گیری عرضه پول در مقابل نرخ‌های بهره
۴۴۵.....	۱۵-۵. مدل IS-LM در درازمدت
۴۴۸.....	۱۵-۶. مدل IS-LM و منحنی تقاضای کل
۴۴۸.....	۱۵-۶-۱. استخراج منحنی تقاضای کل
۴۵۰.....	۱۵-۶-۲. عواملی که منحنی تقاضای کل را جابجا می‌سازند
۴۵۲.....	۱۵-۶-۳. جابجایی منحنی LM

فصل ۱۶. پول و تورم.....	۴۵۵
مقدمه.....	۴۵۵
۱-۱۶. پول و تورم: شواهد تجربی.....	۴۵۶
۲-۱۶. تعریف تورم.....	۴۵۸
۳-۱۶. دیدگاه‌های پیرامون تورم.....	۴۵۹
۱-۱-۱۶. دیدگاه پولی گرایی.....	۴۵۹
۳-۱۶. دیدگاه کینزی.....	۴۶۱
الف. آیا سیاست‌های پولی می‌توانند موجب تورم شود؟.....	۴۶۱
ب. آیا دیدگاه‌های طرف عرضه به تنهایی می‌توانند موجب تورم شوند؟.....	۴۶۴
۴-۱۶. ریشه‌های سیاست پولی تورمی.....	۴۶۵
۱-۴-۱۶. اهداف اشتغال، تورم و تورم.....	۴۶۶
الف. تورم فشار هزینه.....	۴۶۶
ب. تورم کشش تقاضا.....	۴۶۹
۵-۱۶. پیوست یک: تورم.....	۴۷۴
نمایه.....	۴۸۱

«بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ»
 وَلَقَدْ آتَيْنَا دَاوُودَ وَسُلَيْمَانَ عِلْمًا وَقَالَا الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي
 فَضَّلَنَا عَلَى كَثِيرٍ مِّنْ عِبَادِهِ الْمُؤْمِنِينَ
 (قرآن کریم، سوره مبارکه النمل، آیه شریفه ۱۵)

سخن ناشر

فلسفه وجودی دانشگاه «پام» صادق^ع است که از سوی ریاست فقید دانشگاه به کرات مورد توجه قرار گرفته، تربیت نیروی انسانی، متعهد، باتقوا و کارآمد در عرصه عمل و نظر است تا از این طریق دانشگاه بتواند نقش اساسی خود را در سطح راهبردی به انجام رساند. از این حیث «تربیت» را می‌توان مغزهای محوری یاد نمود که وظایف و کارویژه‌های دانشگاه، در چارچوب آن معنا می‌یابد. زیرا که «علم» بدون «تزکیه» بیش از آنکه ابزاری در مسیر تعالی و اصلاح امور جامعه باشد، عامل مشکل ساز خواهد بود که سازمان و هویت جامعه را متأثر و دگرگون می‌سازد.

از سوی دیگر «سیاست‌ها» تابع اصول و مبادی علمی هستند، نمی‌توان منکر این تجربه تاریخی شد که استواری و کارآمدی سیاست‌ها در گرو انجام پژوهش‌های علمی و بهره‌مندی از نتایج آن‌هاست. از این منظر پیشگامان عرصه علم و پژوهش، راهبران اصلی جریان‌های فکری و اجرایی به حساب می‌آیند و نمی‌توان آینده درخشانی را بدون توانایی‌های علمی - پژوهشی رقم زد و سخن از «مرجعیت علمی» در واقع پاسخ‌گویی به این نیاز بنیادین است.

دانشگاه امام صادق (ع) در واقع یک الگوی عملی برای تحقق ایده دانشگاه اسلامی در شرایط جهان معاصر است. الگویی که بیش از «ربع قرن» تجربه دارد و هم اکنون ثمرات نیکوی این شجره طیبه در فضای ملی و بین‌المللی قابل مشاهده است. طبعاً آنچه حاصل آمده محصول نیت خالصانه و جهاد علمی مستمر مجموعه بنیانگذاران و دانش‌آموختگان این نهاد است که امید می‌رود در طلیعه دور جدید فعالیتش بتواند به توسعه و تقویت آن‌ها در پرتو مایات حضرت حق تعالی، اهتمام ورزد.

معذرت پژوهشی دانشگاه امام صادق (ع) با توجه به شرایط، امکانات و نیازمندی جامعه در مقطع کنونی با طرحی جامع نسبت به معرفی دستاوردهای پژوهشی دانشگاه، ارزیابی سازمانی - کارشناسی آن‌ها و بالاخره تحلیل شرایط آتی اقدام نموده که نتایج این پژوهش‌ها در قالب کتاب، گزارش، نشریات علمی و... تقدیم علاقه‌مندان می‌گردد. هدف از این اقدام - ضمن قدرانی دانش خالصانه تمام کسانی که با آرمان و اندیشه‌ای بزرگ و ادعایی اندک در این نهادند - درک کاستی‌ها و اصلاح آن‌ها است تا از این طریق زمینه پرورش نسل جوان و علاقه‌مند به طی این طریق نیز فراهم گردد؛ هدفی بزرگ که در نهایت مرجعیت مکتب علمی امام صادق (ع) را در گستره بین‌المللی به همراه خواهد داشت. (انشاءالله)

ولله الحمد

معاونت پژوهشی دانشگاه

مقدمه مترجم

کتابی که در پیش روی خوانندگان و علاقه‌مندان محترم قرار دارد در اصل و عمدتاً ترجمه‌ای است از ادوار فصلی منتخب از کتاب معروف «اقتصاد پول، بانکداری و بازارهای مالی» با عنوان لاتین:

The Economic of Money Banking and Financial Markets

تألیف Frederic. S. Miskin که بر اساس نسخه ششم این کتاب صورت گرفته است. اصل این کتاب در ۲۸ فصل و مشتمل بر فصولی مازاد بر آنچه در این اثر ترجمه شده، آورده شده می‌باشد. ترجمه حاضر به ملاحظه حجم مناسب و به اقتضای یک عنوان درس حداکثر سه واحدی برای مقطع کارشناسی رشته‌های اقتصاد و مدیریت و سرفصل‌های آن تهیه و تنظیم شده و سعی شده است تا فواید انتخاب آن پوشش نسبتاً کاملی از این سرفصل‌ها به دست دهد. مطالب فصل مربوط به بانکداری و بانک مرکزی به دلیل تفاوت ساختاری که بین نهاد بانک مرکزی در ایران و حداقل در زیر ایالات متحده وجود دارد به طور مستقل تهیه و تنظیم شده است که به این ترتیب هیچ گونه ارتباطی با متن اصلی پیدا نمی‌کند. البته در تنظیم مطالب این فصل از اثر جناب دکتر فرجی تحت عنوان پول، ارز و بانکداری استفاده شایانی صورت گرفته که به همین مناسبت از ایشان قدردانی می‌شود.

هم‌چنین به منظور بسط مفهوم عرضه پول و نیز وضعیت عرضه جهانی انواع پول‌های M_1 ، M_2 و M_3 به ویژه در دهه اخیر در دنیا و نسبت‌های این پول در کشورها و مناطق مختلف جهان به برخی منابع دیگر مراجعه و مطالبی به‌عنوان پیوست در پایان فصل سوم اضافه شده است.

هم‌چنین در پایان فصل نهم ضمیمه‌ای حاوی تعاریف برخی مفاهیم و اصطلاحات پیرامون انواع بحران‌های مالی و دلایل شکل‌گیری آن و نیز مروری بر بحران مالی ۲۰۰۷ آمریکا آورده شده است که این مبحث با اقتباس از یکی از گزارش‌های مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی تهیه شده که البته بدین وسیله از مؤلف محترم این گزارش تشکر به عمل می‌آید. به همین ترتیب در انتهای فصل آخر نیز به منظور توضیح پاره‌ای از اصطلاحات و برخی مفاهیم و شاخص‌های مربوط به اندازه‌گیری تورم از گزارشی دیگر از همان مجموعه ذی‌الذکر استفاده به‌عمل آمده که به این ترتیب از نویسنده محترم این گزارش نیز قدری ایمنی نماید.

در پایان از همه کسانی که در تدویر این اثر به هر شکلی همکاری داشته‌اند صمیمانه تشکر و قدردانی می‌نمایم. از معاون محترم پژوهشی دانشگاه و همکاران ایشان در این معاونت که در تنظیم این اثر حمایت و همکاری داشته‌اند نهایت تشکر را دارم. از جناب آقای محسن عرب که در حروف‌چینی این کتاب زحمات بسیاری را متقبل شده‌اند نیز بسیار ممنونم.

کلام آخر اینکه امید است این اثر مورد استفاده دانشجویان، محققان و اقتصاد و مدیریت قرار گیرد و در آموزش دوره‌های پول و بانک و بازارهای مالی سهمی مؤثر ایفاء نماید. همچنین انتظار می‌رود خوانندگان محترم این کتاب، کاستی‌ها و ناراستی‌های ترجمه این اثر را به دیده اغماض نگریسته و به همین وسیله از آنان تقاضا دارم با نقد و ارائه نظرات سازنده خود در غنا و بهبود متن این اثر با ما سهیم شوند.

احمد شعبانی